Dosarul nr. 2-10249/2024
PIGD: 2-24085027-12-2-01082024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

26 februarie 2025
municipiul Chişinău
Judecătoria Chişinău, (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victoria Bogomolova
Grefier
Doina Staşcov

Cu participarea: reprezentantului reclamantei OCN „Mogo Loans", Ciobanu Ana în bază de procură, pârâtului Topală Sergiu, reprezentantului pârâtului, avocat Musteaţă Sergiu – mandat nr.2135088,-

examinând în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Mogo Loans" către Topală Sergiu cu privire la încasarea datoriei, rezultate din contractul de credit-

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanţilor la proces:

La 31 iulie 2024, OCN „Mogo Loans", prin intermediul reprezentantului, Ciobanu Ana, a sesizat instanţa de judecată, Judecătoria Chişinău, sediul Centru cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Topală Sergiu cu privire la încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată.

Conform cererii de chemare în judecată, la data de 21.07.2023 între OCN „Mogo Loans" SRL în calitate de creditor şi Topală Sergiu în calitate de debitor a fost încheiat contractul de credit nr. *****. Potrivit contractului menţionat, OCN „Mogo Loans" SRL a acordat lui Topală Sergiu un împrumut în valoare totală de 7 260 euro, cu termenul definitiv de scadenţă la 20.11.2026. În vederea asigurării rambursării sumelor datorate conform contractului de credit, inclusiv a penalităţilor, dobânzilor şi a altor cheltuieli suportate de creditor, au fost instituite garanţii reale în baza contractului, şi anume:

La data de 21.07.2023 între OCN „Mogo Loans" SRL şi Topală Sergiu, a fost încheiat contractul de gaj nr. *****, fiind pus în gaj autovehiculul de model *****; anul producerii *****; VIN cod:*****; transmisie manuală; capacitate motor *****; tipul de combustibil – petrol; tipul caroseriei – universal, cu n/î *****.

Notează că, pârâtul nu şi-a onorat obligaţiunile contractuale privind achitarea în timp util a ratelor de credit şi, astfel a încălcat prevederile cap. 5 ale Contractului de credit (nu a respectat termenele intermediare de rambursare a ratelor de credit) şi prevederile legislaţiei în vigoare privind executarea

obligaţiunilor.

Corespunzător, indică că, datoria totală a pârâtului faţă de SRL „Mogo Loans” constituie 7 634, 08 euro, dintre care: 6 878, 07 euro datoria de bază, 653 euro dobânda restantă şi 101, 01 euro penalitate pentru neachitarea în termen.

Dat fiind neexecutarea obligaţiunilor de plată de către pârât, în baza procesului verbal nr. 059-783/24 din 01.04.2024, autovehiculul a fost predat în posesia creditorului gajist în vederea comercializării bunului gajat iar în scopul comercializării autoturismului, reclamanta a comandat expertiza auto-merceologică pentru stabilirea preţului real de piaţă al bunului.

Potrivit raportului de evaluare întocmit de SRL „Expert VM“ autoturismul a fost estimat după cum urmează: valoarea pe piaţă 4 600 euro, valoarea de lichidare 2 700 euro. Iar după transmiterea autoturismului, au fost efectuate cheltuieli suplimentare privind: serviciul de publicare în Monitorul Oficial, în sumă de 12, 91 euro; pentru înregistrarea avizului de executare în registrul garanţiilor în sumă de 20, 82 euro; pentru transmiterea bunului gajat în sumă de 240, 73 euro şi evaluarea autoturismului în sumă de 24, 03 euro.

Astfel, relatează că suma datoriei s-a majorat la 7 932, 57 (7634, 08 + 12, 91 + 20, 82 + 240, 37 + 24, 03 = 7932, 57) euro.

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 24/24/2024 autoturismul a fost vândut la preţul de 47 750 lei echivalentul a 2 499, 07 euro, sumă care a fost inclusă în achitarea datoriilor pârâtului Topală Sergiu faţă de reclamanta OCN „Mogo Loans” SRL.

Susţine reclamanta că, datoria pârâtului faţă de OCN „Mogo Loans” SRL s-a micşorat până la suma de 5 433, 5 euro (7932, 57 – 2499, 07 = 5433, 5 euro).

La data de 26.04.2024, în adresa pârâtului a fost expediată o notificare prin care acesta a fost informat despre faptul că datoria a fost micşorată, plicul fiind restituit cu menţiunea “plecat”.

Aşa cum au fost descrise mai sus circumstanţele cauzei, conform prevederilor legale invocate, reţine că pârâtul nu-şi execută, din culpă obligaţiile pe care şi le-a asumat prin contractele sinalagmatice încălcând prevederile contractuale şi dispoziţiile legale ce reglementează executarea obligaţiilor, fapt care dă temei Creditorului să presupună ca nu mai poate conta pe executarea în viitor a acestor obligaţii, motiv pentru care drepturile şi interesele patrimoniale ale creditorului, consideră că, urmează a fi revindecate pe cale judiciară.

Întemeindu-şi acţiunea în baza art. 166-168, 243 Cod de Procedură Civilă al RM, art. 667, 752, 769, 864, 858, 901, 947-949, 1242, 1244, 1763-1773 Cod Civil al RM, *solicită*: încasarea din contul pârâtului Topala Sergiu în beneficiul reclamantei OCN „Mogo Loans” a datoriei în sumă de 5 433, 5 euro, şi a taxei de stat conform ordinului de plată.

În şedinţă de judecată *reprezentantul reclamantei OCN „Mogo Loans”, Ciobanu Ana* a solicitat admiterea acţiunii pentru motivele de fapt şi de drept invocate în cerere. Suplimentar celor invocate în cererea de chemare în judecată, a adăugat că, înainte de vânzarea automobilului, evaluare nu se efectuează. Din acest motiv s-a întocmit contractul de gaj. La materialele cauzei este anexat raportul de evaluare a bunului mobil. Automobilul a fost preluat de la pârât în baza procesului verbal. Bunul a fost predat benevol. Automobilul a fost pus la vânzare la o zi cu preţul *de 88 569 lei,* însă clientul care a procurat automobilul a

propus doar *47 000 lei*, preţ cu care a şi fost vândut automobilul. Totodată a comunicat că starea automobilului după deposedare nu corespundea cu starea automobilului finanţat. Compania nu a evaluat autoturismul la vânzare pârâtului Topală Sergiu. La fel, nu este întocmit un raport, deoarece raportul se efectuează la solicitare. Pârâtul a fost informat despre rata dobânzii de 39 % care este indicată în contract. Penalitatea a fost calculată în sumă de 103 euro. Ultima achitare efectuată de către pârât a fost la data de 21.11.2023. Dat fiind faptul că pârâtul nu şi-a onorat obligaţiile faţă de reclamantă conform contractului, reclamanta a preluat automobilul şi a efectuat vânzarea rezonabilă.

Pârâtul Topală Sergiu, fiind prezent în şedinţa de judecată, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată. A comunicat că a găsit compania de micro finanţare de unde a luat credit în vederea procurării automobilului iar ulterior a rămas fără automobil şi cu un credit activ. Automobilul a fost preluat forţat de la mama sa. Consideră că vânzarea automobilului a avut loc ilegal, fără acordul acestuia, motiv pentru care a încetat a mai face achitări, pentru ce şi le-a comunicat angajaţilor companiei de creditare. Nu a mai întreprins nici o acţiune din motiv că automobilul a fost vândut ilegal şi la un preţ foarte mic.

Reprezentantul pârâtului, avocat Mustaţă Sergiu, în şedinţa de judecată cererea de chemare în judecată nu a susţinut-o şi a solicitat respingerea acţiunii pe motiv că pârâtul a achitat acel comision de 1 900 euro. Autoturismul preluat de către reclamantă a fost vândut la un preţ nerezonabil, motiv pentru care consideră că pârâtul nu ar trebui să aibă datorii faţă de reclamantă. Contractul de vânzare-cumpărare a avut loc în sumă de 6000 euro. Nu s-a respectat procedura privind vânzarea-cumpărarea autoturismului şi totodată nu a fost efectuat un raport de expertiză. La fel, a menţionat că, reclamanta nu a prezentat informaţie detaliată cu privire la acţiunile întreprinse în vederea căutării unui cumpărător real. Totodată, nu este prezentată informaţia transmiterii actelor privind intervenirea executorului judecătoresc şi nici nu este clară informaţia privind măsurile întreprinse de creditorul gajist. Reclamanta, a încălcat prevederile art. 1764, 1765, 1766, 1767 din Codul Civil, neinformând pârâtul despre condiţiile de vânzare a automobilului. Cu atât mai mult, consideră că dobânda încalcă mărimea dobânzii de întârziere justificată.

Aprecierea instanţei de judecată:

Audiind poziţia participanţilor la proces în raport cu cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a *respinge acţiunea* ca neîntemeiată din următoarele circumstanţe de fapt şi temeiuri de drept.

Conform art. 118 alin. (1) din CPC,”fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Alineatul (3) al articolului în cauză statuează că, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate”.

Potrivit art. 121 din CPC, ”instanţa judecătorească reţine spre examinare şi

cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului”.

Conform art. 130 alin. (1) din CPC, ”instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzinduse de lege. Alineatul (3) al articolului menţionat, stabileşte că, fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei”.

Potrivit art. 239 din CPC, ”hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată”.

În conformitate cu art. 239 din CPC al RM, ”hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată”.

În conformitate cu art. 240 alin. (1), (3) din CPC, ”la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant”.

Aşadar, lucrările dosarului denotă că, la 21.07.2023 între OCN „Mogo Loans” SRL în calitate de creditor şi Topală Sergiu în calitate de debitor a fost încheiat contractul de credit nr. ***** de acordare a unui credit în valoare totală de 7 260 euro, cu termenul definitiv de scadenţă la 20.11.2026 (f.d.12-16).

La 21.07.2023 între OCN „Mogo Loans” SRL şi Topală Sergiu, a fost încheiat contractul de gaj nr. *****, fiind pus în gaj autovehiculul de model *****; anul producerii *****; VIN cod:*****; transmisie manuală; capacitate motor *****; tipul de combustibil – petrol; tipul caroseriei – universal, cu n/î *****.(f.d.17-18).

Conform procesului-verbal de transmitere a bunurilor mobile din 01.04.2024, emis de executorul judecătoresc Marianciuc Evelina în baza Contractului de gaj nr. ***** (f. d. 19) din 21.07.2023 emis de OCN „Mogo Loans” SRL privind transmiterea mijlocului de transport de model *****; anul producerii *****; VIN cod:***** în posesia creditorului pentru a fi vândut forţat de la Topală Sergiu în contul OCN „Mogo Loans” SRL pentru comercializarea ulterioară a acestuia, în lipsa debitorului dar în prezenţa reprezentantului creditorului şi a unui martor asistent, pe str. ***** mun. Chişinău, a fost transmis silit, mijlocul de transport *****; anul producerii *****; VIN cod:***** în posesia creditorului OCN „Mogo Loans” SRL (f.d.19).

Potrivit Raportului de evaluare 04/13/12 din 05.04.2024, obiectul expertizării constituindu-l autoturismul ***** cu n/î *****, biroul de evaluare EXPERT-VM prin intermediul expertului Mircea Victor, a concluzionat că, valoarea de piaţă a autoturismului ***** cu n/î ***** anul fabricaţiei ***** la data estimării, constituie 4 600 Euro iar valoarea de lichidare 2 700 Euro (f. d. 20-27).

Conform Contractului de vânzare-cumpărare a unităţii de transport din 24.04.2024, OCN „Mogo Loans” SRL în calitate de *vânzător* şi Polisciuc Sergiu în calitate de *cumpărător*, a fost semnată vânzarea-cumpărarea unităţii de transport

*****; anul producerii *****; VIN cod:***** cu n/î *****, anul fabricaţiei ***** (f.d.29).

În acord cu pct. 2 din Contractul de vânzare-cumpărare specificat, 2.1 suma contractului, a constituit 47 750 lei MD.

Conform Actului de predare-primire din 24.04.2024 vânzătorul OCN „Mogo Loans" SRL a transmis iar cumpărătorul Polisciuc Sergiu a primit mijlocul de transport iar la momentul semnării Actului de predare-primire, mijlocul de transport este în stare tehnică acceptată de către cumpărător (f. d. 30).

Pe această cale, este relevant de a reţine faptul că, reieşind din captura de ecran prezentată în şedinţa de judecată de către pârât, autenticitatea căreia nu a fost negată de către reprezentantul OCN „Mogo Loans" SRL, la 23.04.2024 OCN „Mogo Loans" SRL informează pârâtul Topală Sergiu că, autoturismul gajat a fost evaluat la preţul de *88 569 lei*, oferindu-i-se posibilitatea de a-l răscumpăra iar la 25.04.2024 Topală Sergiu a fost informat de către OCN „Mogo Loans" SRL că autoturismul gajat a fost vândut la preţul de *47 750 lei* (f.d.55).

Notabil este faptul că, la 26.04.2024, după semnarea Contractului de vânzare-cumpărare a unităţii de transport din 24.04.2024 şi după transmiterea mijlocului de transport cumpărătorului Polisciuc Sergiu, OCN „Mogo Loans" SRL prin notificarea adresată pârâtului Sergiu Topală, îl informează pe ultimul că, datoria sa faţă de OCN „Mogo Loans" SRL, constituie totuşi suma de *7 924,93 Euro* iar dat fiind că, autoturismul ***** cu n/î ***** care constituia obiectul Contractului de gaj nr. ***** din 21.07.2023 a fost comercializat la preţul de *47 750 lei MD*, datoria micşorată faţă de OCN „Mogo Loans" SRL, constituie *5 433,50 Euro*.

Pornind de la norma art. 328 alin. (1) Cod civil la etapa deliberării instanţa a examinat circumstanţele ce ţin de nulitatea absolută a clauzelor contractuale.

Prin prisma art. 1071 Cod civil alin. (1)- (2) "Persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sunt elaborate şi comunicate într-un limbaj clar şi inteligibil, precum şi să fie lizibile. Această cerinţă este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificaţiilor de orice natură. Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligaţiei de transparenţă impuse prin dispoziţiile alin. (1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei".

Pentru a decide astfel, instanţa de judecată va face trimitere la art. 1072 alin. (1) Cod civil care prevede că într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.

Conform normei art. 1076 Cod civil alin. (1)- (2) "Clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecţie operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă".

Cu referire la pct.10.1 din partea II, *Dispoziţii generale* ale contractului de credit, instanţa reţine că în contract s-a specificat că OCN "Mogo Loans" este în drept să aplice penalităţi pentru neplata în termen a plăţilor contractuale, în mărime de 0,5% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere.

Ca urmare, cuantumul penalităţii de 0,5 % pentru fiecare zi de întârziere,

constituie o penalitate excesivă, provocând un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile care decurg din contract.

Consecvent, clauza dată este una de tip standard iar prin prisma art. 1076 alin.(1) Cod Civil, urmează a fi calificată ca una abuzivă şi lovită de nulitate absolută. Or, potrivit art. 1076 alin. (1) Cod Civil, "Clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută".

Iar conform normei art. 1077 Cod civil (1) Sunt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect: 6) solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor contractuale.

Corespunzător, stabilirea penalităţii de 0,5 % pe zi de la soldul împrumutului rămas, ceea ce se transpune efectiv într-o penalitate anuală de 182.5% urmează a fi calificată ca o penalitate disproporţională.

Conform art. 948 din Codul civil, "clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decît prejudiciul. Clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancţiunea nulităţii absolute".

Astfel, instanţa conchide că între părţile litigiului, s-a stabilit un raport juridic în baza contractului sinalagmatic în care fiecare dintre părţi s-a obligat reciproc, astfel încât obligaţia fiecăreia din ele să fie corelativă obligaţiei celeilalte.

În această ordine de idei, instanţa notează că, contractul de credit nr. ***** din 21.07.2023 a fost formulat din timp de către reclamantă pentru o multitudine de potenţiali clienţi şi este propus şi încheiat fără posibilitate de negociere.

Condiţiile contractuale standard devin numai atunci parte a contractului când partea care le propune le aduce, în momentul încheierii contractului, în mod expres la cunoştinţa celeilalte părţi sau îi asigură în alt mod posibilitatea, luând în considerare şi capacităţile acesteia, să ia cunoştinţă de conţinutul lor şi când cealaltă parte este de acord, să le accepte.

Informaţiile precontractuale sînt furnizate: a) cu suficient timp înainte, dar cel puţin cu 15 zile calendaristice înainte ca un consumator să încheie un contract de credit sau să accepte o ofertă. Perioada de 15 zile poate fi redusă cu acordul scris al consumatorului; b) imprimate pe hîrtie sau pe un alt suport durabil, redactate întrun limbaj clar şi lizibil, cu caractere de aceeaşi dimensiune. În cazul în care informaţiile sînt redactate pe hîrtie, culoarea de fond a hîrtiei pe care este redactat formularul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat; c) prin intermediul formularului prezentat în anexa nr.1. Informaţiile precontractuale cuprind printre altele (lit. l din art. 5 alin. (3) din Legea 202) rata dobânzii aplicabilă în cazul ratelor restante, măsurile pentru ajustarea acesteia şi, unde este cazul, mărimea penalităţilor aplicate în caz de neachitare.

La caz, deşi reprezentantul reclamantei OCN ”Mogo Loans” SRL, a anexat copia procesului-verbal de negociere a clauzelor contractuale în vederea încheierii Contractului de credit între OCN „Mogo Loans” SRL şi Topală Sergiu, aceasta nu atestă că contractual de credit semnat între părţi a fost negociat de către părţi.

Din înscrisurile anexate la materialele cauzei se reliefează că, contractul de credit din 21.07.2023 a fost încheiat în aceeaşi zi cu manifestarea voinţei de contractare a împrumutului şi prin urmare termenul de 15 zile stabilit de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 202 nu a fost respectat de către partea dominantă.

Potrivit normei art. 1076 Cod civil alin. (1)- (4) “Clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecţie operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanţa de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu. Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menţinut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămân valabile.

Pe această cale, instanţa de judecată va constata nulitatea absolută a clauzei contractuale menţionate.

Totodată, aferent legalităţii contractului de credit nr. ***** din 21.07.2023, instanţa reţine că în Partea I din *Dispoziţii speciale* a contractului nominalizat sunt înserate următoarele: suma creditului acordat de OCN „Mogo Loans” este de 6 600 Euro, comision de acordare a creditului (10 % din suma creditului) 660 Euro, suma totală a creditului 7 260 Euro, data finală a scadenţei 20.11.2026, termenul creditului 40 luni, rata dobânzii fixă 39% anual, dobânda anuală efectivă (DAE) 57,60 %. Costurile totale aferente creditului 13 076 Euro.(f.d.14).

Cu referire la sumele calculate spre încasare instanţa reţine că rata dobânzii fixă de 39,00% anual a contractului de credit nr. ***** din 21.07.2023, de fapt a fost pregătită pentru o multitudine de contracte, fără posibilitatea de negociere din partea împrumutatului, fiind una standard.

Instanţa reţine că dobânda aferentă împrumutului de 39% anual este una exagerat de mare în raport cu rata de bază a BNM, în vigoare la momentul semnării contractului. Corespunzător, instanţa ţine să sublinieze faptul că caracterul dobânzii trebuie să fie rezonabil pentru a asigura un just echilibru în drepturile şi obligaţiile părţilor şi să nu genereze îmbogăţirea fără justă cauză a profesionistului, respectiv dobânda calculată în mărime de 39 % anual este în defavoarea consumatorului şi este disproporţionată.

În conformitate cu art. 1244 Cod civil, ”în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobânzi, a cărei rată anuală nu poate depăşi *dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobânzii*. În sensul prezentului alineat, rata de referinţă CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Naţională a Moldovei, în baza cotaţiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni. (2) Interdicţia prevăzută la alin. (1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanţelor, Banca Naţională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociaţiile de economii şi împrumut, organizaţiile de creditare nebancară, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege”.

Astfel alin. (3) al aceluiaşi articol indică expres că rata dobânzii prin care se încalcă dispoziţiile alin. (1) se reduce de drept până la rata maximă permisă

conform alin.(1). Orice clauză contrară este nulă”.

În sensul prezentului articol, prin dobândă se înţelege atât sumele socotite în bani cu acest titlu, cât şi alte prestaţii, sub orice titlu sau denumire, la care împrumutatul se obligă drept preţ al utilizării împrumutului.

Potrivit informaţiei oficiale plasate pe pagina web a BNM. la 20.07.2023 rata CHIBOR pentru contractele pe o perioada de 12 luni constituie 11,28 %.

Astfel, luând în considerare formula de calcul indicată mai sus, dobânda rezonabilă constituie 22,56 % anual.

Raportând situaţia de fapt la normele de drept reliefate, instanţa de judecată ajunge la concluzia că rata dobânzii contractuale, stabilită în pct.6, din Partea I Dispoziţii speciale ale contractului, nu este una rezonabilă, or rata dobânzii anuale depăşeşte *dublul ratei* de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobânzii, care la data 20.07.2023 constituia 11,28 %, prin urmare dublul ratei de referinţă CHIBOR constituia 22,56 %, motiv pentru care, se va dispune reducerea dobânzii anuale până la rata rezonabilă de 22,56%.

Conform art. 5 alin. (3) din Legea nr. 1 din 16 martie 2018, cu privire la organizaţiile de creditare nebancară, ”la desfăşurarea activităţii de creditare nebancară, organizaţiile de creditare nebancară respectă prevederile Legii nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori şi ale legislaţiei cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi a finanţării terorismului”.

Astfel instanţa reţine că, litigiul a fost generat de raporturile juridice între OCN ”Mogo Loans” SRL şi Topală Sergiu instituite prin intermediul contractului de credit, care este un contract de adeziune, în care clauzele sînt preformulate de una din părţi (de regulă acesta este partea care are o mai mare putere economică şi care este un comerciant), iar cealaltă parte doar poate să accepte încheierea contractului în condiţiile impuse sau să renunţe de a încheia contractul.

Conform art.10 alin.(1) şi (2) Cod civil, ”persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna credinţă se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege”.

Conform art.1069 Cod civil, ”clauza propusă de una dintre părţi nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influenţeze conţinutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu.(2) Dacă una dintre părţi propune celeilalte părţi să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse. (3) Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual.(4) În contractul dintre un profesionist şi un consumator se prezumă că:a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terţ au fost propuse de către profesionist”.

Faptul că anumite aspecte ale unei clauze sau o anumită clauză au fost negociate individual nu exclude aplicarea dispoziţiilor prezentului capitol pentru restul contractului. Clauză standard se consideră clauza care a fost elaborată

anticipat pentru o multitudine de contracte implicând diferite părţi şi care nu a fost negociată individual”.

Conform art. 10 alin. (3) din Legea nr. 202, ”contractul de credit specifică în mod clar şi concis: g) dobânda anuală efectivă şi valoarea totală plătibilă de către consumator, indicate în mod evidenţiat (cu caractere aldine) şi calculate la momentul încheierii contractului de credit; se menţionează toate ipotezele folosite pentru calculul acestei rate”.

Aferent realizării dreptului de gaj şi vânzarea bunului gajat instanţa de judecată va releva faptul că nu au fost anexate careva înscrisuri din care să rezulte respectarea procedurii de exercitarea dreptului de gaj, inclusiv şi luarea măsurilor prealabile exercitării dreptului de gaj.

Totodată potrivit normei art. 764 Cod civil (1) După ce a obţinut în posesie bunul gajat, creditorul gajist este îndreptăţit, dacă a depus sau a înregistrat la registru un aviz de executare în modul prevăzut la art. 752 alin. (9), să procedeze la vânzarea prin negocieri directe, prin tender sau prin licitaţie publică a bunului gajat. ...(2) Creditorul gajist trebuie să vîndă bunurile gajate fără întîrziere nejustificată, la un preţ comercial rezonabil la data vînzării în conformitate cu dispoziţiile art. 765 alin. (1) şi ţinînd cont de interesele debitorului gajist, fiind liber să stabilească condiţiile de vînzare.

Conform normei art. 765 Cod civil (1) Vânzarea bunurilor este comercial rezonabilă dacă are loc în conformitate cu regulile prevăzute prin contractul de gaj sau, dacă nu s-au prevăzut asemenea reguli, după caz: a) aşa cum se dispune în mod obişnuit de bunuri de acelaşi fel pe o piaţă organizată; b) la preţul stabilit pe o piaţă organizată şi valabil în momentul vînzării; c) în conformitate cu practicile comerciale rezonabile urmate de cei care vînd în mod obişnuit bunuri de acelaşi fel.

În consecvent, instanţa reiterează că, potrivit Raportului de evaluare 04/13/12 din 05.04.2024, autoturismul ***** cu n/î *****, a fost evaluat de biroul de evaluare EXPERT-VM prin intermediul expertului Mircea Victor, care a concluzionat că, valoarea de piaţă a autoturismului ***** cu n/î ***** anul fabricaţiei ***** la data estimării, constituia *4 600 Euro* iar valoarea de lichidare *2 700 Euro* (f. d. 20-27).

În această ordine de idei, este important de a reţine că, deşi valoarea de piaţă a autoturismul ***** cu n/î *****, conform raportului de evaluare 04/13/12 din 05.04.2024, constituia *4 600 Euro*, partea reclamantă, a vândut conform Contractului de vânzare-cumpărare a unităţii de transport din 24.04.2024 lui Polisciuc mijlocul de transport la suma de *47 750 lei MD*, fapt care indică asupra unor dubii serioase aferente tranzacţiei de vânzare-cumpărare realizate la 24.04.2024, pentru a îndatora pârâtul.

Astfel că nu rezultă nici într-un mod că reclamanta în calitate de creditor gajist a încercat vânzarea liberă a automobilului prin plasarea unor anunţuri de vânzare, pentru obţinerea unui preţ corespunzător ofertei de piaţă, fapt care ar fi avantajat atât creditorul gajist, cât şi debitorul gajist.

Pe această cale, instanţa conchide că, reclamanta prin admiterea realizării tranzacţiei din 24.04.2024, tranzacţie în care a fost diminuat esenţial costul mijlocului de transport ridicat de la pârât, şi-a asumat acest risc iar ca urmare nu poate pretinde de la pârât suma de bani care excede preţul real al automobilului,

dubioasă fiind şi afirmaţia reprezentantului reclamantei în şedinţa de judecată care a comunicat că, preţul automobilului totuşi a fost de *88 569 lei* dar a fost vândut cu *47 750 lei* deoarece cumpărătorul a propus doar această sumă.

Cât priveşte cheltuielile pentru serviciul de publicare în Monitorul Oficial în sumă de 12,91 Euro, pentru înregistrarea avizului de executare în registrul garanţiilor în sumă de 20,82 Euro, pentru transmiterea bunului gajat în sumă de 240,73 Euro şi evaluarea autoturismului în sumă de 24,03 Euro, instanţa le consideră a fi neîntemeiate, în circumstanţele în care, partea reclamantă, nu a făcut dovada faptului că, a solicitat automobilul de la pârât în vederea predării benevole a autoturismului în scopul comercializării acestuia şi nici că, a luat în calcul valoarea estimată conform evaluării efectuate de EXPERT-VM, mai cu seamă nu au fost anexate careva înscrisuri din care să rezulte şi respectarea procedurii de exercitare a dreptului de gaj, inclusiv şi luarea măsurilor prealabile exercitării dreptului de gaj.

De asemenea instanţa subliniază la caz că deşi a fost anexat calculul datoriilor debitorului şi a plăţilor îndreptate şi achitate de către pârât, instanţa nu va îl va reţine, or în calcul au fost incluse plăţi potrivit cărora instanţa a considerat clauze nule a contractului (penalitatea) iar aferent dobânzii aceasta a fost redusă de la 39% până la rata rezonabilă de 22,56%.

La caz, instanţa de judecată menţionează că, reclamantului i s-a oferit posibilitatea de a se folosi de mijloacele procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, or, nu a făcut uz de acest drept oferit şi respectat pe tot parcursul examinării speţei.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 Cod de procedură civilă, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părţilor în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participanţi la proces de obligaţia legală reprezintă în esenţă o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Instanţa care judecă pricina îşi păstrează imparţialitatea şi obiectivitatea, creează condiţii pentru exercitarea drepturilor participanţilor la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanţelor reale ale pricinii. Egalitatea părţilor în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanţă prin crearea posibilităţilor egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, astfel încât nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În baza celor constatate, instanţa conchide că, cel care formulează o pretenţie trebuie să o şi dovedească. Întrucât procesul civil este pornit de reclamant prin introducerea cererii de chemare în judecată, el are primul obligaţia să-şi dovedească pretenţiile. Sarcina probaţiunii este influenţată de principiul disponibilităţii.

Potrivit dispoziţiilor art.27 Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Conform art.26 Cod de procedură civilă, procesele civile se desfăşoară pe

principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu pricina dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

În asemenea circumstanţe, examinând cumulul probatoriu în raport cu normele legale aplicabilă speţei, ţinând cont de argumentele şi pretenţiile din cererea de chemare în judecată, derogările stabilite la încheierea contractul de credit nr. ***** din 21.07.2023, cât şi faptul că în contul stingerii datorii în baza contractului de credit din 21.07.2023, O.C.N. „Mogo Loans" a preluat şi comercializat autoturismului ***** cu n/î ***** la un preţ dubios pe care şi l-a asumat, a încasat de la pârât rate care le-a distribuit în contul stingerii datoriei de bază repartizându-le şi la achitarea dobânzii, penalităţilor, costurilor adiţionale, pe care instanţa le-a considerat clauze nule a contractului (penalitatea) iar aferent dobânzii aceasta a fost redusă de la 39% până la rata rezonabilă de 22,56%, precum şi că la cheltuielile suportate pentru serviciul de publicare în Monitorul Oficial în sumă de 12,91 Euro, înregistrarea avizului de executare în registrul garanţiilor în sumă de 20,82 Euro, transmiterea bunului gajat în sumă de 240,73 Euro şi evaluarea autoturismului în sumă de 24,03 Euro, partea reclamantă, nu a făcut dovada faptului că, a solicitat automobilul de la pârât în vederea predării benevole în scopul comercializării acestuia şi nici că, a luat în calcul valoarea estimată conform evaluării efectuate de EXPERT-VM, nefiind anexate şi careva înscrisuri din care să rezulte respectarea procedurii de exercitare a dreptului de gaj, inclusiv şi luarea măsurilor prealabile exercitării dreptului de gaj, instanţa va respinge acţiunea înaintată cu privire la încasarea datoriei în mărime de 5 433,5 Euro lei, ca neîntemeiată.

Referitor la cheltuielile de judecată, instanţa va reţine prevederile art.94 alin. (1) Cod de procedură civilă care statuează că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Urmare a faptului că acţiunea depusă de reclamantul OCN „Mogo Loans" către Topală Sergiu privind încasarea datoriei a fost respinsă, instanţa consideră ca fiind just că cheltuielile de judecată nu urmează a fi compensate în condiţiile art. 94 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se constată nulitatea absolută a clauzei din pct. 10.1 ce se referă la penalitatea de 0,5% pe zi, din Contractul de credit nr. *****.

Acţiunea la cererea de chemare în judecată depusă de „Mogo Loans" SRL către Topală Sergiu privind încasarea datoriei rezultate din Contractul de credit nr. ***** se respinge ca neîntemeiată

Hotărârea este cu drept de atac, în ordine de apel, în Curtea de Apel în Centru în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Victoria BOGOMOLOVA**